

Svenska Direkt och de nya kursplanerna

Svenska Direkts fokus ligger på kommunikation och såväl författare som förlag har under resans gång haft Lgr 11 i åtanke när läromedlet har arbetats fram. Utgångspunkten för Svenska Direkt är att eleverna ska utveckla sin förmåga att reflektera och diskutera för att sedan kunna förmedla sina tankar och slutsatser, muntligt såväl som skriftligt.

Läsa och skriva

- Lässtrategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syften, avsändare och sammanhang.

Genomsyrar alla komponenter i serien Svenska Direkt.

- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar.

Genomsyrar alla komponenter i serien Svenska Direkt, där det arbetas mycket med bilder, reklam, film och musik.

- Olika sätt att bearbeta egna texter till innehåll och form. Hur man ger och tar emot respons på texter.

Genomsyrar alla komponenter i serien Svenska Direkt. En av grundtankarna med Svenska Direkt är att eleverna får öva upp sin förmåga att ge och ta emot respons.

- Språkets struktur med stavningsregler, skiljetecken, ordklasser och satsdelar.

Språkets struktur behandlas i det block vi kallar Praktisk svenska. Det blocket återkommer i alla tre årskurserna.

- Ordböcker och andra hjälpmedel för stavning och ordförståelse.

Ordböcker och internet som hjälpmedel för stavning och ordförståelse tas bland annat upp i den del av blocket som kallas Praktisk svenska.

Tala, lyssna och samtala

- Att leda ett samtal, formulera och bemöta argument samt sammanfatta huvuddragen i vad som sagts.

Perspektiv på tal, samtal och argument genomsyrar alla komponenter i Svenska Direkt.

- Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare, om ämnen hämtade från skola och samhällsliv. Anpassning av språk, innehåll och disposition till syfte och mottagare. Olika hjälpmedel, till exempel digitala verktyg, för att planera och genomföra muntliga presentationer.

Genomsyrar alla komponenter i serien Svenska Direkt. Detta behandlas framförallt i det block som heter Konsten att påverka.

Berättande texter och sakprosatexter

- Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Skönlitteratur som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor. Lyrik, dramatik, sagor och myter.

I Svenska Direkt finns i varje grundbok en antologidel. Du behöver inte som lärare köpa en separat antologi för att hitta texter från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. I den del vi kallar Konsten att berätta arbetas det mycket med människors villkor och identitets- och livsfrågor. Hela blocket Konsten att berätta i Svenska Direkt 7 ägnas åt sagor och myter. Avsnitt om lyrik finns i Svenska Direkt 8 och 9.

- Språkliga drag, uppbyggnad och berättarperspektiv i skönlitteratur för ungdomar och vuxna. Parallellhandling, tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar, inre och yttre dialoger.

Detta behandlas ingående i samtliga komponenter av Svenska Direkt. Ett exempel är novellen som det arbetas mycket med i åk 8.

- Några skönlitterära genrer och hur de stilistiskt och innehållsligt skiljer sig ifrån varandra. Detta tas upp i blocket Konsten att berätta.

- Några skönlitterärt betydelsefulla ungdoms- och vuxenboksförfattare från Sverige, Norden och övriga världen och deras verk, samt de historiska och kulturella sammanhang som verken har tillkommit i.

I Svenska Direkt 8 och 9 finns en hel litteraturhistoria som sträcker sig från antiken fram till idag. I den inbyggda textantologin finns dessutom texter som belyser flera betydelsefulla författarskap från olika tider.

- Beskrivande, förklarande, utredande, instruerande och argumenterande texter, till exempel tidningsartiklar, vetenskapliga texter, arbetsbeskrivningar och blogginlägg. Texternas syften, innehåll, uppbyggnad och språkliga drag.

Samtliga dessa textgenrer tas upp i Svenska Direkt. För att nämna ett exempel så arbetar man i åk 8 med att läsa och tolka nyhetsartiklar och reportage. Eleverna får själva skriva både nyhetsartiklar och reportage samt prova på att blogga.

- Texter som kombinerar ord, bild och ljud, och deras språkliga och dramaturgiska komponenter. Hur uttrycken kan samspela med varandra, till exempel i tv-serier, teaterföreställningar och webbtexter.

Detta tas bland annat upp i avsnitt om musik och reklam. I åk 9 får även tv-serien och teatern ett eget kapitel.

- Kombinationer av olika texttyper till nya texter, till exempel informera texter med inslag av argumentation.

Detta tas upp i blocket Konsten att söka och förmedla information åk 9.

Språkbruk

- Språkliga strategier för att minnas och lära genom att identifiera nyckelord och föra anteckningar.

Genomsyrar alla komponenter i serien Svenska Direkt.

- Ord och begrepp som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Ords och begrepps nyanser och värdebelastning.

Genomsyrar alla komponenter i serien Svenska Direkt, men behandlas nog i det block vi kallar Praktisk svenska.

- Nya ord i språket, till exempel lånord.

Lånord och andra förändringar i språket, såväl i historisk tid som i nutid, behandlas ingående i det block vi kallar Praktisk svenska.

- Skillnader i språkanvändning beroende på i vilket sammanhang, med vem och med vilket syfte man kommunicerar.

Frågor om syfte och målgrupp och hur man anpassar sitt språk beroende på dessa behandlas ingående i blocken Konsten att påverka och Praktisk svenska.

- Språkets betydelse för att utöva inflytande och för den egna identitetsutvecklingen.

Genomsyrar alla komponenter i serien Svenska Direkt.

- Etiska och moraliska aspekter på språkbruk, yttrandefrihet och integritet i olika medier och sammanhang.

Genomsyrar alla komponenter i serien Svenska Direkt.

- Språkbruk i Sverige och Norden. Några varianter av regionalt färgat talspråk i Sverige och olika språk i Norden. Några kännetecknande ord och begrepp samt skillnader och likheter mellan de olika språken.

Behandlas ingående i blocket Praktisk svenska. I åk 8 ligger fokus på språkhistoria och dialekter, medan grannspråken tas upp i åk 9.

- Språkbruk genom tiderna. De nationella minoritetsspråken i Sverige och deras ställning i samhället.

Behandlas ingående i blocket Praktisk svenska.

Informationssökning och källkritik

- Informationssökning på bibliotek och på internet, i böcker och massmedier samt genom intervjuer.

Behandlas ingående i blocket Konsten att söka och förmedla information.

- Hur man citerar och gör källhänvisningar.

Behandlas ingående i blocket Konsten att söka och förmedla information.

- Hur man sovrar i en stor informationsmängd och prövar källors tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.

Behandlas ingående i blocket Konsten att söka och förmedla information.